

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Α

Ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μοῦσα, πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ
 πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν προλίεθρον ἔπερσε·
 πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα καὶ νόον ἔγνω,
 πολλὰ δ' ὃ γ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὄντα κατὰ θυμόν,
 ἀρνύμενος ἣν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἐταίρων. 5
 ἀλλ' οὐδ' ὧς ἐτάρους ἐρρύσατο, ἰέμενός περ·
 αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσι ἀτασθαλίῃσι ὄλοντο,
 νήπιοι, οἳ κατὰ βοῦς Ὑπερίονος Ἡελίοιο
 ἦσθιον· αὐτὰρ ὁ τοῖσι ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
 τῶν ἀμόθεν γε, θεά, θύγατερ Διός, εἰπέ καὶ ἡμῖν. 10
 Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες, ὅσοι φύγον αἰπὸν ὄλεθρον,
 οἴκοι ἔσαν, πόλεμόν τε πεφευγότες ἠδὲ θάλασσαν·
 τὸν δ' οἶον, νόστου κεχρημένον ἠδὲ γυναικός,
 νύμφη πότνι' ἔρυκε Καλυψώ, δῖα θεάων, 15
 ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι.
 ἀλλ' ὅτε δὴ ἔτος ἦλθε περιπλομένων ἐνιαυτῶν,
 τῷ οἱ ἐπεκλώσαντο θεοὶ οἰκόνδε νέεσθαι
 εἰς Ἰθάκην, οὐδ' ἔνθα πεφυγμένος ἦεν ἀέθλων,
 καὶ μετὰ οἴσι φίλοισι. θεοὶ δ' ἐλέαιρον ἅπαντες 20
 νόσφι Ποσειδάωνος· ὃ δ' ἀσπερχὲς μενείαιεν
 ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ πάρος ἦν γαίαν ἰκέσθαι.
 Ἄλλ' ὃ μὲν Αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ' ἑόντας,
 Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαΐαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν,
 οἳ μὲν δυσσομένου Ὑπερίονος, οἳ δ' ἀνιόντος,

1 πολύτροπον quidam ap. schol. Ar. Nub. 260, Eust.; νῆος Λαέρταο
 πολύτροπα μῆδεα εἰδώς Hes. fr. 94. 22 πολλά πάντων e 3 νόμον
 Zen. 7 αὐτοὶ a Eus. Praep. Ev. vi. 8. 3, Porph. qu. Od. 5. 9
 12 ἴσαν a (ἐπορεύθησαν gl. H³) 19 σὺν ἐοῖσι s: οἷς ἐτάροιςι h e
 21 ἰδέσθαι e, cf. β 152 e 408 κ 175 ρ 448, Batr. 72 23 Αἰθίοπες
 Strab. 6, 30, Apoll. Dysc. synt. 93. 10, Steph. Byz. in v., schol. Z 154.
 conl. Bentley coll. Z 396 24 ἡμὲν . . . ἠδ' Crates ap. Strab. 30,
 103 (ex Posid. fr. 68)

ἀντιῶν ταύρων τε καὶ ἀρνεῶν ἑκατόμβης.
 ἐνθ' ὃ γε τέρπετο δαιτὶ παρήμενος· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
 Ζηνὸς ἐνὶ μεγάροισιν Ὀλυμπίου ἀθροῖο ἦσαν.
 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
 μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Αἰγίσθιοιο,
 τὸν ῥ' Ἀγαμεμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκταν' Ὀρέστῃς·
 τοῦ δ' ὃ γ' ἐπιμνησθεῖς ἔπε' ἀθανάτοισι μετηΐδα·

“ὦ πόποι, οἶον δὴ νῦ θεοὺς βροτοὶ αἰτιώωνται.
 ἐξ ἡμέων γὰρ φασὶ κάκ' ἔμμεναι· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
 σφῆσι τὰσθαλίῃσιν ὑπὲρ μόρον ἄλγε' ἔχουσιν,
 ὡς καὶ νῦν Αἰγισθος ὑπὲρ μόρον Ἀτρεΐδαο
 γῆμ' ἄλοχον μνηστήν, τὸν δ' ἔκτανε νοστήσαντα,
 εἰδὼς αἰπὺν ὄλεθρον· ἐπεὶ πρό οἱ εἶπομεν ἡμεῖς,
 Ἑρμείαν πέμψαντες, εὐσκοπον ἀργειφόντην,
 μήτ' αὐτὸν κτείνειν μήτε μνάσθαι ἄκοιτω·
 ἐκ γὰρ Ὀρέσταο τίσις ἔσσειται Ἀτρεΐδαο,
 ὅπποτ' ἂν ἠβήσῃ καὶ ἦς ἱμείρεται αἴης.
 ὡς ἔφαθ' Ἑρμείας, ἀλλ' οὐ φρένας Αἰγίσθιοιο
 πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέων· νῦν δ' ἀθροῖα πάντ' ἀπέτισε.”

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 “ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
 καὶ λίην κείνός γε εὐκότι κείται ὀλέθρῳ·
 ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
 ἀλλὰ μοι ἀμφ' Ὀδυσσῆϊ δαΐφρονι δαίεται ἦτορ,
 δυσμόρῳ, ὃς δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πῆματα πάσχει
 νήσῳ ἐν ἀμφιρῦτῃ, ὅθι τ' ὀμφαλὸς ἐστὶ θαλάσσης.
 νῆσος δενδρήεσσα, θεὰ δ' ἐν δώματα ναίει,

27 ἐνὶ μ. Aristoph. (sch. β 338) L⁸ 31 ἔπεα πτερόντα προσηΐδα
 b c ἀγόρευεν M³ R⁷ T 32 βροτοὶ θεοὺς c sch. Ar. Pac. 212
 34 ὑπέρομον a b Ar. (Apoll. Lex. in v.) Aristoph. Ptol. Asc. (T 30)
 Eust.: ὑπὲρ μόρον vulg. ἔχοντες H³ Pal. Pe: ἐπέσκον Heraclit.
 de incred. 39 35 ὑπὲρ μόρον, cf. 34 38 πέμψαντε Zen.
 Aristoph. P²⁷ πέμψαντες Μαιῆς ἐρικυδέος ἀγλαῶν υἱὸν Mass., γρ. ν
 διάκτορον p²⁷ Ma R¹¹, fort. ant. (= 84) 39 κτείνειν ei
 L⁴ P² 40 ἔρχεται Ar. Dysc. adv. 199, 26 41 τε καὶ codd.
 praeter Ma P² Mon. corr. ἠβήσειε καὶ V¹ ἱμείρεται] ἐπιβήσεται
 df 49 τῆλ' ἀλλάτται schol. ε 3 50 νήσῳ ἐν ἀγγυγῇ Strab. 26
 (cf. 85) 51 δώματα b c: δώμασι vulg.

Ἄτλαντος θυγάτηρ ὀλοόφρονος, ὃς τε θαλάσσης
 πάσης βένθεα οἶδεν, ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς
 μακράς, αἱ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσι.
 τοῦ θυγάτηρ δύστηνον ὀδνρόμενον κατερύκει,
 αἰεὶ δὲ μαλακοῖσι καὶ αἰμυλλοῖσι λόγοισι
 θέλγει, ὅπως Ἰθάκης ἐπιλήσεται· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς,
 ἰέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρῶσκοντα νοῆσαι
 ἦς γαίης, θανέειν ἱμείρεται. οὐδέ νῦ σοὶ περ
 ἐντρέπεται φίλον ἦτορ, Ὀλύμπιε. οὐ νῦ τ' Ὀδυσσεὺς
 Ἄργείων παρὰ νηυσὶ χαρίζετο ἱερὰ ῥέζων
 Τροίῃ ἐν εὐρείῃ; τί νῦ οἱ τόσον ὠδύσαο, Ζεῦ;”

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 “τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων.
 πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην,
 ὃς περὶ μὲν νόον ἐστὶ βροτῶν, περὶ δ' ἱρὰ θεοῖσιν
 ἀθανάτοισιν ἔδωκε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν;
 ἀλλὰ Ποσειδάων γαιήοχος ἀσκελὲς αἰὲν
 Κύκλωπος κεχόλωται, ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν,
 ἀντίθεον Πολύφημον, ὃου κράτος ἐστὶ μέγιστον
 πᾶσιν Κυκλώπεσσι· Θῶωσα δέ μιν τέκε νύμφη,
 Φόρκυνος θυγάτηρ, ἀλὸς ἀτρυγέτιο μέδουτος,
 ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι Ποσειδάωνι μιγεῖσα.
 ἐκ τοῦ δὴ Ὀδυσσῆα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 οὐ τι κατακτείνει, πλάζει δ' ἀπὸ πατρίδος αἴης.
 ἀλλ' ἄγεθ', ἡμεῖς οἶδε περιφραζώμεθα πάντες
 νόστον, ὅπως ἔλθῃσι Ποσειδάων δὲ μεθήσει
 ὃν χόλον· οὐ μὲν γάρ τι δυνήσεται ἀντία πάντων
 ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν ἐριδαιώμενον οἶος.”

52 ὀλοό- Cleanthes: ὀλοόφρων a R¹ ss. (ἐγγέγραπτο κατὰ τὴν ἀρχαίαν
 γραφὴν· εἰτά τις μὴ νοήσας προσέθηκε τὸ os schol.) 56 δὲ
 b e g i: δ' ἐν vulg. 60 οὐ νῦ τ' a e i k q: οὐνεκ', οὐνεκ' cet. (οὐνεκ'
 N P¹ P⁶ L⁴ corr.) 70 ὄο Pal. temere, corr. m. altera
 ἔστι] 81 πᾶσιν ἐν L⁵ U⁸ W, O Mon. corr.: ἐν πᾶσι J mg: πᾶσ' ἐν
 Bentley νόμφη] μήτηρ L⁴ R¹⁰, γρ. Pal.

Τὸν δ' ἡμίβειε' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη· 80
 “ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
 εἰ μὲν δὴ νῦν τοῦτο φίλον μακάρεσσι θεοῖσι,
 νοστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε,
 Ἑρμείαν μὲν ἔπειτα, διάκτορον ἀργειφόντην,
 νῆσον ἐς Ὀγυγίην ὀτρύνομεν, ὄφρα τάχιστα 85
 νύμφη ἐϋπλοκάμῳ εἶπη νημερτέα βουλήν,
 νόστον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὥς κε νέηται.
 αὐτὰρ ἐγὼν Ἰθάκην ἐσελεύσομαι, ὄφρα οἱ υἴδν
 μᾶλλον ἐποτρύνω, καὶ οἱ μένος ἐν φρεσὶ θείω,
 εἰς ἀγορὴν καλέσαντα κάρη κομόωντας Ἀχαιοὺς 90
 πᾶσι μνηστήρεσσι ἀπειπέμεν, οἳ τέ οἱ αἰεὶ
 μῆλ' ἀδιὰ σφάζουσι καὶ εἰλίποδας ἔλικας βοῦς.
 πέμψω δ' ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθόεντα,
 νόστον πευσόμενον πατρὸς φίλου, ἦν που ἀκούσῃ,
 ἦδ' ἴνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχρισιν.” 95
 ὣς εἰποῦσ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 ἀμβρόσια χρύσεια, τὰ μιν φέρον ἡμὲν ἐφ' ὑγρὴν
 ἦδ' ἐπ' ἀπίρονα γαῖαν ἅμα πνοιῆς ἀνέμοιο.
 εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξείῃ χαλκῷ,
 βριθὴν μέγα στιβαρόν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν 100
 ἠρώων, τοῖσιν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.
 βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρῆνων ἀΐξασα,
 στῆ δ' Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ ἐπὶ προθύροις Ὀδυσῆος,

80 τὸν δ' αὐτε προσέειπε s 82 νῦν δὴ ο: νῦν om. a H³ Pal.
 83 πολύφρονα b o f g i P²²: δαίφρονα cet. 85 ὀγυγίην a: Ὀγυλίην
 Antimachea ὄφρα] ὅτι P²² 87 κεν ἴκηται r 88 ita R¹¹,
 T corr., γρ. H³ δ' ἐπελεύσομαι r: δ' ἐλ. a Eust. 24. II, cf. p 52
 Z 365: δ' ἐσελεύσομαι cet. 91 ἀπειπειν (sc. ἀπειπεῖν) P²²
 92 a]νηστήρες ἀγακλειτῆς βασιλείης P²², cf. p 370 al. 93 Κρήτην
 Zen. ap. schol. γ 313 ἡμαθόεσαν L⁵, Mon. m. 2 Pal. uv. U³ corr.
 93 a κείθεν δ' ἐς κρήτην τε παρ' Ἰδομενεῆα ἄνακτα b δς γὰρ δευτάτος
 ἦλθεν ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων b Br K R⁷ R¹⁰ Mon. m. 2. marg. e, post
 102 R¹² uncinis incl. Br (οὐκ εἰσιν ἐν ἐτέρῳ βιβλίῳ οἱ στίχοι U⁵. λέειπει
 R⁵ vacat Br O) = 285 (ut leg. Zen.) 286 95 ἔλθωιν b K Mon. m.
 2 U⁴ corr.: λάβησι Rhianus 97-102 asteriscos praefigit L⁴ (ἀθε-
 τοῦνται μετ' ἀστερίσκων schol. 99), om. Massiliensis, ath. Ar. (προηθε-
 τοῦντο κατ' ἕνα τῶν ἀντιγράφων), cf. schol. Ω 341 ε 45

οὔδοῦ ἐπ' αὐλείου· παλάμη δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος,
 εἰδομένη ξείνῳ, Ταφίων ἠγήτορι, Μέντη· 105
 εὔρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας. οἱ μὲν ἔπειτα
 πεσσοῖσι προπάροιθε θυράων θυμὸν ἔτερπον,
 ἦμενοι ἐν ῥινοῖσι βοῶν, οὐς ἔκτανον αὐτοί.
 κήρυκες δ' αὐτοῖσι καὶ ὀτρηροὶ θεράποντες
 οἱ μὲν ἄρ' οἶνον ἔμισγον ἐνὶ κρητῆρσι καὶ ὕδωρ, 110
 οἱ δ' αὐτε σπόγγοισι πολυτρήτοισι τραπέζας
 νίζον καὶ πρότιθεν, τοῖ δὲ κρέα πολλὰ दाτεῦντο.

Τὴν δὲ πολὺ πρῶτος ἶδε Τηλέμαχος θεοειδῆς,
 ἦστο γὰρ ἐν μνηστῆρσι φίλον τετιμημένος ἦτορ,
 ὀσσύμενος πατέρ' ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσίν, εἴ ποθεν ἔλθων 115
 μνηστῆρων τῶν μὲν σκέδασι κατὰ δώματα θείη,
 τιμῆν δ' αὐτὸς ἔχοι καὶ κτήμασιν οἴσιν ἀνάσσοι.
 τὰ φρονέων μνηστῆρσι μεθήμενος εἶσιδ' Ἀθήνην.
 βῆ δ' ἰθὺς προθύροιο, νεμεσσήθη δ' ἐνὶ θυμῷ
 ξείνου δητὰ θύρησιν ἐφεστάμεν· ἐγγύθι δὲ στὰς 120
 χεῖρ' ἔλε δεξιτερὴν καὶ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

“Χαῖρε, ξεῖνε, παρ' ἄμμι φιλήσεται· αὐτὰρ ἔπειτα
 δείπνου πασσάμενος μυθήσεται ὅττιέ σε χρῆ.”

ὣς εἰπὼν ἠγεῖθ', ἦ δ' ἔσπετο Παλλὰς Ἀθήνη. 125
 οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἐντοσθεν ἔσαν δόμον ὑψηλοῖο,
 ἔγχος μὲν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα μακρὴν
 δουροδόκης ἐντοσθεν εὐξόου, ἐνθα περ ἄλλα
 ἔγχε' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἵστατο πολλὰ,
 αὐτὴν δ' ἐς θρόνον εἶσεν ἄγων, ὑπὸ λίτα πετάσσας, 130
 καλὸν δαιδάλεον· ὑπὸ δὲ θρήνυς ποσσὶν ἦεν.
 παρ δ' αὐτὸς κλισμὸν θέτο ποικίλον, ἔκτοθεν ἄλλων

109 αὐ τοῖσι Mon. m. 2, Nicias. 110 κρ' om. Bentley
 112 πρότιθεν τοῖ δὲ Ar. (cl. schol. γ 10): προτίθεντο ἰδ' codd. (ἦδὲ CR¹⁰,
 conl. Bentley) 113 πρῶτος γ' e: πρῶτως P² R⁵ 117 κτήμασιν
 vulg. (ἐν ταῖς εἰκασιτέρας schol.): δώμασιν a b e i s 124 παυσάμενος f
 U⁸ ὅττεν Rhianus 132 αὐτὴν fh

μνηστήρων, μὴ ξείνος ἀνηθείς ὀρυμαγδῶ
 δείπνῳ ἀδήσειεν, ὑπερφιάλοισι μετελθῶν,
 ἦδ' ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιοχόμενοι οἴοιο. 135
 χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχῶ ἐπέχευε φέρουσα
 καλῇ χρυσεῖη, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 νύψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
 σίτου δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
 εἶδατα πόλλ' ἐπιθείσα, χαριζομένη παρεόντων· 140
 δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν αἰείρας
 παντοίων, παρὰ δὲ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα,
 κήρυξ δ' αὐτοῖσιw θάμ' ἐπῶχετο οἰνοχοεύων.
 Ἐς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγήμορες. οἱ μὲν ἔπειτα
 ἐξείης ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε. 145
 τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
 σίτου δὲ δμῶαί παρενήνεον ἐν κανέοισι,
 κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο.
 οἱ δ' ἐπ' οὐείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἔαλλον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο 150
 μνηστῆρες, τοῖσιw μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμήλει,
 μολπὴ τ' ὀρηχτύς τε· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.
 κήρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαριν περικαλλέα θῆκε
 Φημίω, ὅς ῥ' ἤειδε παρὰ μνηστήρων ἀνάγκη.
 ἦ τοι ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν αἰεΐδευ, 155
 αὐτὰρ Τηλέμαχος προσέφη γλαυκῶπιw Ἀθήνην,
 ἄγχι σχῶν κεφαλῆν, ἵνα μὴ πευθοῖαθ' οἱ ἄλλοι·
 “Ξεῖνε φίλ', ἦ καὶ μοι νεμεσήσεται ὅττι κεν εἴπω·
 τοῦτοισιν μὲν ταῦτα μέλει, κίθαρις καὶ αἰοῖδη,

134 δείπνον a ἀδήσειεν (-ισσι-) a b c s al. 138 ξεστὴν vit.
 Hom. Suid. 70 139-141 vid. damnasse nonnulli (Athen. 193 B,
 schol. δ 54) quibus iure refragatur Eust. 139 om. L⁴ 140 om.
 Suid. 147-9 diverse ordinant codd., sc. 148, 147 g 11 s; 148,
 148 a, 147 a d f; 147, 148 a, 148 K P²; 149, 148 Br R¹⁵ R¹⁶ 148 om.
 L⁴ L⁶ R⁵ R⁶ 148 a νόμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπέεσσιν
 (= γ 340) a d e f 154 ἦs δὴ [τε codd. plerique] πολλὰν ἐκαίνυτο
 πάντας αἰείδων Herod. vit. Hom. 358 155 ἦ τοι αὐτὰρ id.
 157 πευθοῖατο ἄλλοι, leg. Ag. δ 70 teste Her. 158 ἦ b g: εἰ vulg.
 159 ἄλλοισιν Tzetzes Chil. vii. 106

ρεῖ', ἐπεὶ ἀλλότριον βίοτον νῆποιμον ἔδουσιw, 160
 ἀνέρος οὐ δὴ που λευκ' ὄσπετα πύθεται ὄμβρω·
 κείμεν' ἐπ' ἠπείρου, ἦ εἰν ἀλί κύμα κυλίνδει.
 εἰ κείνον γ' Ἰθάκηνδε ἰδοῖατο νοστήσαντα,
 πάντες κ' ἀρησαῖατ' ἐλαφρότεροι πόδας εἶναι
 ἢ ἀφνειότεροι χρυσοῖό τε ἐσθῆτός τε. 165
 νῦν δ' ὁ μὲν ὡς ἀπόλωλε κακὸν μόρον, οὐδέ τις ἡμῖν
 θαλπωρῆ, εἰ πέρ τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
 φῆσιν ἐλεύσεσθαι τοῦ δ' ὤλετο νόστιμον ἡμᾶρ.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
 τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἦδὲ τοκῆς; 170
 ὀπποῖης τ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο· πῶς δέ σε ναῦται
 ἦγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνας ἔμμεναι εὐχετόωντο;
 οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὀνομαί ἐνθάδ' ἰκέσθαι.
 καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
 ἦε νέον μεθέπεις, ἦ καὶ πατρώϊός ἐσσι 175
 ξείνος, ἐπεὶ πολλοὶ ἴσαν ἀνέρες ἡμέτερον δῶ
 ἄλλοι, ἐπεὶ καὶ κείνος ἐπιστροφὸς ἦν ἀνθρώπων.”
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 “ τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 Μέντης Ἀγχιάλωιο δαΐφρονος εὐχομαι εἶναι 180
 υἱός, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.
 νῦν δ' ὠδε ξὺν νηὶ κατήλυθον ἦδ' ἐτάροισι,
 πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον ἐπ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους,
 ἐς Τεμέσην μετὰ χαλκόν, ἄγω δ' αἰθωνα σίδηρον.
 νηὸς δέ μοι ἦδ' ἔστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος, 185

167 ἐλπωρῆ f R¹⁶, γρ. L⁸ M³ P¹ R⁶ T U⁵ Eust. γρ. ἐλπωρῆ κατ' ἐνίου
 τῶν ἀξιολόγων πάντων schol. 171-3 οἰκειότερον ταῦτα ὑπὸ Εὐμαίου
 ἂν ἐλέγετο· διὸ ἐν τισιν οὐκ ἐφέροντο schol. cf. ξ 188 π 57 171 ὀπ-
 ποῖης τ' Ag. (codd. aliquot ξ 188): ὀπποῖης δ' codd. 175 μεθέπη g γρ.
 H³, cf. N 567 183 ἐς pro ἐπ' R¹, C in ras., γρ. H³ 184 Ταμίσην
 (ασιν) quidam (ἀπιθάνως) ap. Steph. in v. Τάμασος. Strab. 253 ταύτης
 τῆς Τεμέσης (sc. τῆς ἐν Βρετανίᾳ) φασὶ μεμνησθαι τὸν ποιητὴν, οὐ τῆς ἐν
 Κύπρῳ Ταμασοῦ· λέγεται γὰρ ἀμφοτέρως 185, 6 ath. Aristoph.
 Ag. (κατ' ἐνία δὲ τῶν ἀντιγράφων οὐδ' ἐφέροντο)

ἐν λιμένι Ῥεΐθρῳ, ὑπὸ Νηΐφ ὑλήεντι.
 ξεῖνοι δ' ἀλλήλων πατρώιοι εὐχόμεθ' εἶναι
 ἐξ ἀρχῆς, εἴ πέρ τε γέροντ' εἴρηαι ἐπελθῶν
 Λαέρτην ἦρωα, τὸν οὐκέτι φασὶ πόλιυδε
 ἔρχεσθ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐπ' ἀγροῦ πῆματα πάσχειω 190
 γρηῖτ' σὺν ἀμφιπόλῳ, ἧ οἱ βρώσιν τε πόσιν τε
 παρτιθεῖ, εὖτ' ἄν μιν κάματος κατὰ γυῖα λάβησιω
 ἐρπύζοντ' ἀνὰ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο.
 νῦν δ' ἦλθον· δὴ γάρ μιν ἔφαντ' ἐπιδήμιον εἶναι,
 σὸν πατέρ'. ἀλλὰ νῦ τόν γε θεοὶ βλάπτουσι κελεύθου. 195
 οὐ γάρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
 ἀλλ' ἔτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ,
 νῆσφ' ἐν ἀμφιρύτῃ, χαλεποὶ δέ μιν ἄνδρες ἔχουσιν,
 ἄγριοι, οἳ που κείνον ἐρυκανόωσ' ἀέκοντα.
 αὐτὰρ νῦν τοι ἐγὼ μαντεύσομαι, ὡς ἐνὶ θυμῷ 200
 ἀθάνατοι βάλλουσι καὶ ὡς τελέεσθαι οἴω,
 οὔτε τι μάντις ἐὼν οὔτ' οἰωνῶν σάφα εἰδώς.
 οὐ τοι ἔτι δηρὸν γε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης
 ἔσσεται, οὐδ' εἴ πέρ τε σιδήρεα δέσματ' ἔχησι·
 φράσσεται ὡς κε νέηται, ἐπεὶ πολυμήχανός ἐστιω. 205
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 εἰ δὴ ἐξ αὐτοῖο τόσους πάϊς εἰς Ὀδυσῆος.
 αἰνῶς μὲν κεφαλῆν τε καὶ ὄμματα καλὰ ἔοικας
 κείνῳ, ἐπεὶ θαμὰ τοῖον ἐμισγόμεθ' ἀλλήλοισι,
 πρῶν γε τὸν ἐς Τροίην ἀναβήμεναι, ἔνθα περ ἄλλοι 210
 Ἄργείων οἱ ἄριστοι ἔβαν κοίλης ἐπὶ νηυσίν·
 ἐκ τοῦ δ' οὔτ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἶδον οὔτ' ἐμὲ κείνος."

186 ὑπονηΐφ a R⁷, P² corr. cit. Eust. leg. Apio ap. Ap. lex. (in v.
 Ἰππονήφ): ὑπὸ νηΐφ Heliodorus ibid. (πολλῶ ἀκριβεστέρα ἢ γραφῇ
 Eust.) vulg.: νηΐφ quidam ap. Eust., cf. γ 81, 22. Heraclio τετραμερῆ
 φησι τὴν Ἰθάκην ἦς . . . τὸ δεύτερον Νήιον, Steph. Byz. in Κροκύλειον
 188 et τε (codd.) et τι Ar. 195 om. b 196 που p L³ Mo R²
 (αἱ Ἀριστάρχου λ 461) 201 τελέεσθαι vulg. (Ar. A 204): τετελέσθαι,
 τελέεσθαι codd. pauci, cf. ο 173 χ 215 204 ἀλλ' εἴπερ cit. schol.
 (sublato sc. post ἔχησι puncto) qui ἔχει inquit ἔμφασιν ἢ γραφῇ
 208 μὲν Aristoph. Ar.: γὰρ codd. 211 ἐπὶ a b c s: ἐν cet.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 “ τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 μήτηρ μὲν τ' ἐμέ φησι τοῦ ἔμμεναι, αὐτὰρ ἐγὼ γε 215
 οὐκ οἶδ'. οὐ γάρ πώ τις ἐὼν γόνου αὐτὸς ἀνέγνω.
 ὡς δὴ ἐγὼ γ' ὄφελον μάκαρός νύ τευ ἔμμεναι υἱὸς
 ἀνέρος, ὃν κτεάτεσσιν εἰς ἐπι γῆρας ἔετμε.
 νῦν δ' ὃς ἀποτμότατος γένητο θνητῶν ἀνθρώπων,
 τοῦ μ' ἔκ φασι γενέσθαι, ἐπεὶ σύ με τοῦτ' ἐρεῖνεις.” 220
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 “ οὐ μὲν τοι γενεήν γε θεοὶ νώνυμον ὀπίσσω
 θῆκαν, ἐπεὶ σέ γε τοῖον ἐγείνατο Πηνελόπεια.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
 τίς δαίς, τίς δαὶ ὄμιλος ὄδ' ἔπλετο; τίπτε δέ σε χρεώ;
 εἰλαπίνῃ ἢ γάμος; ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστίν. 226
 ὡς τέ μοι ὑβρίζοντες ὑπερφιάλως δοκέουσι
 δαίνυσθαι κατὰ δῶμα. νεμεσσήσαιτό κεν ἀνὴρ
 αἰσχεα πόλλ' ὀρώων, ὅς τις πινυτός γε μετέλθοι.”
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα· 230
 “ ξεῖν', ἐπεὶ ἄρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρειαι ἠδὲ μεταλλάξ,
 μέλλεν μὲν ποτε οἶκος ὄδ' ἀφνειὸς καὶ ἀμύμων
 ἔμμεναι, ὄφρ' ἔτι κείνος ἀνὴρ ἐπιδήμιος ἦεν·
 νῦν δ' ἐτέρως ἐβόλοντο θεοὶ κακὰ μητιόωντες
 οἱ κείνον μὲν αἰστον ἐποίησαν περὶ πάντων 235
 ἀνθρώπων, ἐπεὶ οὐ κε θανόντι περ ὄδ' ἀκαχοίμην,
 εἰ μετὰ οἷς ἐτάροισι δάμη Τρώων ἐνὶ δήμῳ,
 ἢ φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπτευσε.
 τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
 ἠδέ κε καὶ ὧ παιδὶ μέγα κλέος ἦρατ' ὀπίσσω. 240
 νῦν δέ μιν ἀκλειῶς ἄρπυιαι ἀνηρέψαντο·

214 καταλέξω c r s 222 νώνυμον codd., corr. ed. pr. 225 δαί
 L⁴ Ar. (schol. K 408, Ap. Dysc. synt. 78, 2), cf. ω 299: δὲ cet. χρεῶν
 Ath. 362 D: τίς δέ σε χρεῶ d Br R¹⁶ U⁸ 234 ἐβόλοντο i H³ L⁸
 T P¹ corr.: ἐβόλοντο d K¹⁰ R⁸ U⁷ ss., quidam ant.: βούλοντο seu
 ἐβούλοντο vulg., cf. π 387 A 319

οἴχετ' αἴστος, ἄπυστος, ἐμοὶ δ' ὀδύνας τε γόους τε
 κάλλιπεν· οὐδ' ἔτι κείνων ὀδυρόμενος στεναχίζω
 οἶον, ἐπεὶ νῦ μοι ἄλλα θεοὶ κακὰ κήδε' ἔτευξαν.
 ὄσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι, 245
 Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
 ἠδ' ὄσσοι κραναῆν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσι,
 τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
 ἢ δ' οὔτ' ἀρνεῖται στυγερὸν γάμον οὔτε τελευτήν
 ποιῆσαι δύναται· τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντας 250
 οἶκον ἐμόν· τάχα δὴ με διαρραΐουσιν καὶ αὐτόν."
 Τὸν δ' ἐπαλαστήσασα προσήυδα Παλλὰς Ἀθήνη·
 "ὦ πόποι, ἦ δὴ πολλὸν ἀποιχομένου Ὀδυσῆος
 δεῦρ', ὃ κε μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφέει.
 εἰ γὰρ νῦν ἔλθῶν δόμου ἐν πρώτῃσι θύρῃσι 255
 σταίῃ, ἔχων πήληκα καὶ ἀσπίδα καὶ δύο δοῦρε,
 τοῖος ἔων οἷόν μιν· ἐγὼ τὰ πρῶτ' ἐνόησα
 οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ πίνοντά τε τερπόμενόν τε,
 ἐξ Ἐφύρης ἀνιόντα παρ' Ἴλου Μερμερίδαο· 260
 οἴχετο γὰρ καὶ κείσε θοῆς ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεύς
 φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος, ὄφρα οἱ εἴη
 ἰοὺς χρίεσθαι χαλκήρεας· ἀλλ' ὁ μὲν οὔ οἱ
 δῶκεν, ἐπεὶ ῥα θεοὺς νεμεσίζετο αἰὲν ἔοντας,
 ἀλλὰ πατὴρ οἱ δῶκεν ἐμός· φιλέεσκε γὰρ αἰνῶς.
 τοῖος ἔων μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς· 265
 πάντες κ' ὠκύμοροι τε γενοῖατο πικρόγαμοί τε.
 ἀλλ' ἦ τοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κείται,
 ἢ κεν νοστήσας ἀποτίσεται, ἦε καὶ οὐκί,

242 ἄπιστος P¹ U²: ἄφαντος Iulianus 59 A 246 σάμω R⁵ R¹⁶
 Mon. m. 2, commendat Apollodorus ap. Strab. 453, cf. i 24 π 249
 τ' ἠδ' Strab. 456 247 κάτα Ptol. Ascal. (ad E 332): κατακ. codd.
 252 δὲ παλαστήσασα v. l. ant. L⁷ 254 δεῦρ' Aristoph. vulg.
 (καὶ ἔστιν οἶον τῆς ἀρχαίας γραμματικῆς ἐν τι καὶ τοῦτο τῶν ὑπολειμ-
 μένων schol.): δεῦρ' θ j s L⁴ Pal. 259 Ἴρου pro Ἴλου quidam
 duce Proxeno ἐν Ἠπειρωτικῶς (F.H.G. ii. 462) 261 ὄφρα δαείη
 Zen., ἦν πυν ἐφέουροι γρ. U⁵

οἴσω ἐνὶ μεγάροισιν· σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα
 ὕππῳ κε μνηστῆρας ἀπόσσει ἐκ μεγάροιο. 270
 εἰ δ' ἄγε νῦν ξυνίει καὶ ἐμῶν ἐμπάξω μύθων·
 αὔριον εἰς ἀγορὴν καλέσας ἦρωας Ἀχαιοὺς
 μῦθον πέφραδε πᾶσι, θεοὶ δ' ἐπὶ μάρτυροι ἔστων.
 μνηστῆρας μὲν ἐπὶ σφέτερα σκίδνασθαι ἄνωχθι,
 μητέρα δ', εἴ οἱ θυμὸς ἐφορμᾶται γαμέεσθαι, 275
 ἄψ ἴτω ἐς μέγαρον πατρὸς μέγα δυναμένοιο·
 οἱ δὲ γάμον τεύξουσιν καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα
 πολλὰ μάλ', ὅσσα ζοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἔπεισθαι.
 σοὶ δ' αὐτῷ πυκνῶς ὑποθήσομαι, αἶ κε πίθηαι·
 νῆ' ἄρσας ἐρέτησιν ἐείκοσιν, ἢ τις ἀρίστη, 280
 ἔρχεο πευσόμενος πατρὸς δὴν οἴχομένοιο,
 ἦν τίς τοι εἴπησι βροτῶν, ἢ ὅσσαν ἀκούσης
 ἐκ Διός, ἢ τε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισιν.
 πρῶτα μὲν ἐς Πύλον ἔλθε καὶ εἶρεο Νέστορα δῖον,
 κείθεν δὲ Σπάρτηνδε παρὰ ξανθὸν Μενέλαον· 285
 ὅς γὰρ δεύτατος ἦλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτῶνων.
 εἰ μὲν κεν πατρὸς βίοτον καὶ νόστον ἀκούσης,
 ἢ τ' ἂν τρυχόμενός περ ἔτι τλαίης ἐνιαυτόν·
 εἰ δὲ κε τεθνηῶτος ἀκούσης μηδ' ἔτ' ἔόντος,
 νοστήσας δὴ ἔπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαίαν 290
 σῆμά τέ οἱ χεῖραι καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεΐξαι
 πολλὰ μάλ', ὅσσα ζοικε, καὶ ἀνέρι μητέρα δοῦναι.
 αὐτὰρ ἐπὴν δὴ ταῦτα τελευτήσῃς τε καὶ ἔρξης,
 φράζεσθαι δὴ ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν
 ὕππῳ κε μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισιν τεοῖσι 295

273 ἐπὶ μ. α q: ἐπιμάρτυρες b p: ἐπιμάρτυροι cet. 274 σφετέρας
 Ho U⁵ 275 τῇ ἀρχαίᾳ συνηθείᾳ ἐγγράπτο μὲρ ἀντὶ τοῦ μῆρ· τοῦτο
 ἀγνοήσας τις προσέθηκε τὸ ἄ schol. ἀντὶ τοῦ ἢ μήτηρ schol. Ar. Nub.
 1115 (qui ἐποτρύνει pro ἐφορμᾶται leg.) 276 ἴμεν pro ἴτω Bentley
 μάγαρον g, cf. Steph. in v. Μέγαρον, Ael. Dion. ap. Eust. 1387. 18,
 Menand. fr. 1031 Kock: μέγαρον r 278 om. Rh. (=β 197)
 ἔσεισθαι a H³ P² R⁵ 285 δὲ σπάρτηνδε dg 1: δ' ἐς cet.: δ' ἐς
 κρήτην τε παρ' Ἰδομενεῖα ἄνακτα Zen. (schol. γ 313), cf. 93 291 χεῖραι
 a R¹⁰ T U⁸, R³ cogt. -σαι cet. (χεῦσον ss. M⁵ P⁴ T) κτερεῖζον ss. M⁵ H³
 295 κε] δὴ f p s L⁵ M² M³

κτείνης· ἢ δὲ δόλφ ἢ ἀμφαδόν· οὐδέ τί σε χρῆ
νηπιᾶσ ὀχέειν, ἐπεὶ οὐκέτι τηλικός ἐσσί.
ἢ οὐκ αἴεις οἶον κλέος ἔλλαβε δῖος Ὀρέστης
πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπεὶ ἔκτανε πατροφονῆα,
Αἴγισθον δολόμητιν, ὃ οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα; 300
καὶ σύ, φίλος, μάλα γάρ σ' ὀρώω καλόν τε μέγαν τε,
ἄλκιμος ἔσσ', ἵνα τίς σε καὶ ὄψιγόνων ἐὺ εἴπη.
αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα θοῆν κατελεύσομαι ἥδη
ἠδ' ἐτάρους, οἳ πού με μάλ' ἀσχαλώσι μένοντες·
σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω, καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων." 305

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδα·
“ ξεῖν', ἢ τοι μὲν ταῦτα φίλα φρονέων ἀγορεύεις,
ὥς τε πατῆρ ᾗ παιδί, καὶ οὐ ποτε λήσομαι αὐτῶν.
ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπιμεινον, ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
ὄφρα λοεσσάμενός τε τεταρπόμενός τε φίλον κῆρ 310
δῶρον ἔχων ἐπὶ νῆα κίης, χαίρων ἐνὶ θυμῷ,
τιμῆεν, μάλα καλόν, ὃ τοι κειμήλιον ἔσται
ἐξ ἐμεῦ, οἷα φίλοι ξεῖνοι ξείνοισι διδοῦσι.”

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
“ μή μ' ἔτι νῦν κατέρυκε, λιλαιόμενόν περ ὁδοῖο. 315
δῶρον δ' ὅττι κέ μοι δοῦναι φίλον ἦτορ ἀνώγη,
αὐτὶς ἀνερχομένῳ δόμεναι οἰκόνδε φέρεσθαι,
καὶ μάλα καλὸν ἐλών· σοὶ δ' ἄξιον ἔσται ἀμοιβῆς.”

Ἡ μὲν ἄρ' ὥς εἶποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
ὄρνις δ' ὥς ἀνοπαῖα διέπτατο· τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ 320
θῆκε μένος καὶ θάρσος, ὑπέμνησέν τέ ἐ πατρὸς
μᾶλλον ἔτ' ἢ τὸ πάροιθεν. ὃ δὲ φρεσὶν ἦσι νοήσας

297 νηπιᾶσιν r N corr. : νηπιᾶχοις Mon. : νηπιᾶχοντα ἄγεσθ' s : νη-
πιαχέμεναι R^b 208 οὐχ ὄρασ Proclus in Plat. rep. i. 58. 18 Kroll,
cf. p 545 ὄσον Stob. Ecl. iv. 25. 21 300 ὃ Ar. (ἄνευ τοῦ ὄ) : ὃs
codd. (δ' H^s corr., οἷοί U^s), cf. γ 198, 308 305 αὐτῶν d 314 τὸν
δ' αὐτε προσέειπε g s : δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη d1 315 μηκέτι
f h i r : 316 μοι] τοι g 318 ἔσσετ' f1 s : ἔστω L⁴ 320 ἀνοπαῖα
P^s U^s Herod. : ἀνόπαια Ar. vulg. : ἀν' ὄπαια L^s uv., quidam ant. : πανόπαια
v. l. ap. schol., Et. Mag. in v. Ἀνοπαῖα (An. Ox. i. 83)

θάμβησεν κατὰ θυμόν· οἴσατο γὰρ θεὸν εἶναι.
αὐτίκα δὲ μνηστῆρας ἐπώχετο ἰσόθεος φῶς.

Τοῖσι δ' αἰοῖδος ἄειδε περικλυτός, οἱ δὲ σιωπῇ 325
ἦατ' ἀκούοντες· ὃ δ' Ἀχαιῶν νόστον ἄειδε
λυγρόν, ὃν ἐκ Τροίης ἐπετείλατο Παλλὰς Ἀθήνη.

Τοῦ δ' ὑπερωϊόθεν φρεσὶ σύνθετο θέσπιω ἀοιδῆν
κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια·
κλίμακα δ' ὑψηλὴν κατεβήσεται οἶο δόμοιο, 330
οὐκ οἶη, ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δὺ ἔποντο.
ἢ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
ἅντα παρειᾶων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκάτερθε παρέστη. 335
δακρῦσασα δ' ἔπειτα προσῆνδα θεῖον ἀοιδόν·

“ Φῆμιε, πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν θελκτῆρια οἶδας,
ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τά τε κλείουσιν ἀοιδοί·
τῶν ἐν γέ σφω ἄειδε παρήμενος, οἱ δὲ σιωπῇ
οἶνον πιώντων· ταύτης δ' ἀποπαυέ' ἀοιδῆς 340
λυγρῆς, ἢ τέ μοι αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
τείρει, ἐπεὶ με μάλιστα καθίκετο πένθος ἄλαστον.
τοῖην γὰρ κεφαλὴν ποθέω μεμνημένη αἰεὶ
ἀνδρός, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.”

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδα· 345
“ μήτηρ ἐμή, τί τ' ἄρα φθονεῖς ἐρίηρον ἀοιδὸν
τέρπειν ὄππη οἱ νόος ὄρνυται; οὐ νύ τ' ἀοιδοὶ
αἴτιοι, ἀλλὰ ποθὶ Ζεὺς αἴτιος, ὃς τε δίδωσιν
ἀνδράσιν ἀλφηστήσῳ ὅπως ἐθέλησιν ἐκάστῳ.
τούτῳ δ' οὐ νέμεσις Δαναῶν κακὸν οἶτον ἀείδειν· 350
τὴν γὰρ ἀοιδῆν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἀνθρωποί,

329 a ἐξ ποσὶν ἐκβεβαυῖα τριδάκτυλος ἐξεφάνθη Pal. V¹, marg. U^s
(=Iulian. frag. 4 Hertl.) 336 δῖον a b c H^s Pal. 337 ἦδεις
Zen. (Ἀρίσταρχος δὲ οὐ δυσχεραίνει τῇ γραφῇ, ἴδεν j (sic)
339 ἐν τε d H^s L^s Mon. Pal. 344 schol. I 395 νόθα οὐν ἐκεῖνα . . .
καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος 347 οὐ γὰρ s L^s 351 πάντες pro μᾶλλον
Long. prol. ad Hephaest. c. 1 Gaisf. ἐπιφρονέουσ' Plat. rep. 424 B

1. ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Α

ἢ τις ἀκούοντεςσι νεωτάτη ἀμφιπέληται.
 σοὶ δ' ἐπιτολμάτων κραδίη καὶ θυμὸς ἀκούειν
 οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς οἶος ἀπώλεσε νόστιμον ἦμαρ
 ἐν Τροίῃ, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι φῶτες ὄλοντο. 355
 ἀλλ' εἰς οἶκον ἰούσα τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε,
 ἰστόν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
 ἔργον ἐποίχεσθαι· μῦθος δ' ἀνδρῶσσι μελήσει
 πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ οἴκῳ."
 Ἡ μὲν θαμβήσασα πάλω οἰκόνδε βεβήκει· 360
 παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἐνθετο θυμῷ,
 ἐς δ' ὑπερῷ ἀναβάσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ
 κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιω, ὄφρα οἱ ὕπνου
 ἦδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιδόεντα· 365
 πάντες δ' ἠρήσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι.
 τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἄρχετο μύθων·
 "Μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες, ὑπέρβιον ὕβριω ἔχοντες,
 νῦν μὲν δαινύμενοι τερπώμεθα, μηδὲ βοητὺς
 ἔστω, ἐπεὶ τό γε καλὸν ἀκουέμεν ἔστιν αἰοιδοῦ 370
 τοιοῦδ' οἶος ὃδ' ἔστί, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδῆν.
 ἠῶθεν δ' ἀγορήνδε καθεζόμεσθα κίοντες
 πάντες, ἴν' ὑμῖν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποείπω,
 ἐξιέναι μεγάρων· ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαίτας,
 ὑμὰ κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους. 375
 εἰ δ' ὑμῖν δοκέει τόδε λωίτερον καὶ ἄμεινον
 ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἐνὸς βίωτον νήπιον ὀλέσθαι,
 κείρετ'· ἐγὼ δὲ θεοῦς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἑόντας,
 αἰ κέ ποθι Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι·

352 ἀιόντεςσι Longin. l. c. (codd. aliquot), cf. β 42, Hes. Opp. 213, Call. Apoll. 17: ἀειδόντεςσι Plato l. c. 353 αἰεν V^s 356-9 ἀθε-
 τοῦνται ἐνταῦθα . . . ἐν δὲ ταῖς χαριεστέραις γραφαῖς οὐκ ἦσαν schol.
 recte Z 490-3 φ 350-3 356 ἀλλὰ σὺ γ' εἰσελθοῦσα et 360 θάλαμον
 δὲ βεβήκει quidam (μεταγράφουσι) 367 ἄρχετο P¹ (sc. ἄρχ.) : ἤρχ-
 cet. ἀντίον ἠῦδα g 371 αὐδῆ Strabo 648 e lapide (αυδη) : αἰοιδῆ τ
 377 ὀλέσθαι a b e g : ὀλέσσαι cet., cf. β 142 379 αἰ codd. διχῶς
 αἰκε καὶ εἶκε· αἰ δὲ χαριεστέρας διὰ τοῦ α schol. ποτε fg kl : ποθιτε τ

1. ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Α

νήπιονοὶ κεν ἔπειτα δόμων ἐντοσθεν ὄλοισθε." 380
 Ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδᾶξ ἐν χεῖλεσι φύντες
 Τηλέμαχος· θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευε.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
 "Τηλέμαχ', ἢ μάλα δὴ σε διδάσκουσιν θεοὶ αὐτοὶ
 ὑψαγόρην τ' ἔμμεναι καὶ θαρσαλέως ἀγορεύειν· 385
 μὴ σέ γ' ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλῆα Κρονίων
 ποιήσειεν, ὃ τοι γενεῇ πατρώϊον ἔστιν."
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠῦδα·
 "Ἀντίνο', εἰ πέρ μοι καὶ ἀγάσσειαι ὅτι κεν εἴπω,
 καὶ κεν τοῦτ' ἐθέλωμι Διὸς γε διδόντος ἀρέσθαι. 390
 ἢ φῆς τοῦτο κάκιστον ἐν ἀνθρώποισι τετύχθαι;
 οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλευμένῳ αἰψά τέ οἱ δῶ
 ἀφνειὸν πέλεται καὶ τιμηέστερος αὐτός.
 ἀλλ' ἢ τοι βασιλῆες Ἀχαιῶν εἰσὶ καὶ ἄλλοι
 πολλοὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, νέοι ἠδὲ παλαιοί, 395
 τῶν κέν τις τόδ' ἔχρησιν, ἐπεὶ θάνε διὸς Ὀδυσσεύς·
 αὐτὰρ ἐγὼν οἴκοιο ἀναξ ἔσομ' ἡμετέροιο
 καὶ δμῶων, οὓς μοι λήισσατο διὸς Ὀδυσσεύς."
 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἀντίον ἠῦδα·
 "Τηλέμαχ', ἢ τοι ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κείται, 400
 ὅς τις ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλεύσει Ἀχαιῶν·
 κτήματα δ' αὐτὸς ἔχοις καὶ δώμασι σοῖσιν ἀνάσσοις.
 μὴ γὰρ ὃ γ' ἔλθοι ἀνὴρ ὅς τις σ' ἀέκοντα βίηφι
 κτήματ' ἀπορραῖσει, Ἰθάκῃς ἔτι ναιεταούσης.
 ἀλλ' ἐθέλω σε, φέριστε, περὶ ξείνοιο ἐρέσθαι, 405
 ὑπόπθεν οὗτος ἀνὴρ, ποίης δ' ἐξ εὔχεται εἶναι
 γαίης, ποῦ δὲ νῦ οἱ γενεῇ καὶ πατρὶς ἄρουρα·
 ἢέ τιν' ἀγγελίην πατρὸς φέρει ἐρχομένοιο,

381, 2 om. g Ma 389 εἰ καὶ μοι νεμεσήσειαι ὅτι κεν εἴπω Eust.
 ἐν ἐνίοις γρ. νεμεσήσειαι schol. ita L⁵ 401 ἀγγιᾶλω e 402 σοῖσιν
 e fi : οἰσιν cet. 403 σ' om. b o f g βίηφι] βίηται L⁵, γρ. Pal.
 404 ἀπορραῖσει Bentley, Voss (-σει -ση codd.) 408 τιν' ται
 a g l οἰχομένοιο quidam ant. P⁵ R⁵

1. ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Α

ἢ ἔδον αὐτοῦ χρεῖος ἐελδόμενος τόδ' ἰκάνει ;
οἶον ἀναίξας ἄφαρ οἴχεται, οὐδ' ὑπέμεινε
γνώμεναι· οὐ μὲν γάρ τι κακῶ εἰς ὧπα ἐφκει." 410

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
"Εὐρύμαχ', ἢ τοι νόστος ἀπώλετο πατὴρς ἐμοῖο·
οὐτ' οὖν ἀγγελίῃ ἔτι πείθομαι, εἴ ποθεν ἔλθοι,
οὔτε θεοπροπίης ἐμπάζομαι, ἦν τινα μήτηρ 415
ἐς μέγαρον καλέσασα θεοπρόπον ἐξέρρηται.
ξείνος δ' οὗτος ἐμὸς πατρώϊος ἐκ Τάφου ἐστί,
Μέντης δ' Ἀγχιάλιο δαΐφρονος εὐχεται εἶναι
υἴος, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσει."

Ἄως φάτο Τηλέμαχος, φρεσὶ δ' ἀθανάτην θεὸν ἔγνω.
οἱ δ' εἰς ὄρχηστὺν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδὴν 421
τρεψάμενοι τέρποντο, μένον δ' ἐπὶ ἔσπερον ἔλθειν.
τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἔσπερος ἦλθε·
δὴ τότε κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος.

Τηλέμαχος δ', ὅθι οἱ θάλαμος περικαλλέος αὐλῆς 425
ὑψηλὸς δέδμητο, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
ἐνθ' ἔβη εἰς εὐνὴν πολλὰ φρεσὶ μερμηρίζων.
τῷ δ' ἄρ' ἄμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε κεδνὰ ἰδυῖα
Εὐρύκλει', ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο,
τῆν ποτε Λαέρτης πρίατο κτεάτεσσιν ἐοῖσι, 430
πρωθήβην ἔτ' ἐοῦσαν, εἰκοσάβοια δ' ἔδωκεν,
ἴσα δὲ μιν κεδνῇ ἀλόχῳ τίεν ἐν μεγάροισιν,
εὐνῇ δ' οὐ ποτ' ἐμικτο, χόλον δ' ἀλέεινε γυναικός·
ἢ οἱ ἄμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε, καὶ ἐ μάλιστα
δμῶαυ φιλέεσκε, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἔοντα. 435
ᾧῖξεν δὲ θύρας θαλάμου πύκα ποιητοῖο,
ἔξετο δ' ἐν λέκτρῳ μαλακὸν δ' ἐκδυνε χιτῶνα·

413 ἐμοῖο quidam (ἀγνοοῦντες) a P² P⁵ R¹⁰ 414 ἀγγελίης a g j s :
-ίην f L⁴ al. ἔτι πείθομαι a b j k : ἐπιπέθομαι cet. 415 ἦν τινα L⁸
Pal. : τινὲς ψιλῶσι . . . ἢ ἢ εἴτινα schol. 418 δ' om. a i k r s al.
419 om. L⁸ 424 δὴ τότε κοιμήσαντο καὶ ὕπνου δῶρον ἔλοντο quidam
(μεταποιηθῆναι φασὶν ὑπὸ Ἀριστοφάνους τὸν στίχον, ἐν δὲ τῇ Ἀργολικῇ
προστίθεται schol.) 425 om. o

1. ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Α

καὶ τὸν μὲν γραίης πυκιμηδέος ἐμβαλε χερσίν.
ἢ μὲν τὸν πτύξασα καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα,
πασσάλῳ ἀγκρεμάσασα παρὰ τρητοῖσι λέχεσσι, 440
βῆ ῥ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο, θύρην δ' ἐπέρυσσε κορώνη
ἀργυρῆ, ἐπὶ δὲ κληῖδ' ἐτάνυσσεν ἱμάντι.
ἐνθ' ὃ γε παννύχιος, κεκαλυμμένος οἶος ἄώτῳ,
βούλευε φρεσὶν ἦσιν ὁδὸν τὴν πέφραδ' Ἀθήνη.

438 γρηῖς b s Mon. M³ W : γραῖς c O 440 τρητοῖς λεχέεσσι C
(λεχέεσσι c p f), cf. κ 12 442 ἱμάντα a L⁴